

ÎNCHEIERE

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Mixtă „M.D. - TRANS” Societate cu Răspundere Limitată, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „M.D. - TRANS” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Comisiei Naționale a Pieții Financiare cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „M.D. - TRANS” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 septembrie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 28 aprilie 2016 ÎM „M.D. - Trans” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale a Pieții Financiare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, între SA „Acord Grup”, în calitate de asigurător și ÎM „M.D. - Trans” SRL, în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a răspunderii căraușului/expeditorului nr. 07.031/134 din 13 iulie 2014.

Relatează că potrivit pct. 5.1.1. din contract, au fost acoperite riscurile legate de distrugerea totală, deteriorarea sau furtul/delapidarea mărfii transportate sau expediate.

Afirmă că la data de 11 septembrie 2014, ÎM „M.D. - Trans” SRL s-a obligat față de clientul său SA „International Business Transport” să presteze două comenzi de servicii de transport/expediție a mărfurilor (șampon) în valoare totală de 54 770,26 euro, din România în Republica Azerbaidjan.

Totodată indică că la rândul său, ÎM „M.D. - Trans” SRL, în aceeași zi la 11 septembrie 2014 a încredințat SRL „Sensorol” executarea a două transporturi, iar în timpul efectuării transportului de către SRL „Sensorol”, marfa a fost furată/delapidată.

Astfel, deoarece mărfurile în valoare totală de 54 770,26 euro nu au ajuns la destinație, SA „International Business Transport” s-a adresat către petiționarul ÎM

„M.D. - Trans” SRL cu o somație, prin care a solicitat repararea prejudiciului cauzat, prin restituirea contravalorii mărfii de 54 770,26 euro.

Menționează că, în urma producerii riscului asigurat, ÎM „M.D. - Trans” SRL s-a adresat companiei de asigurare SA „Acord Grup”, cu solicitarea de a i se achita despăgubirea de asigurare, egală cu valoarea mărfii expediate și abia la 06 aprilie 2015, SA „Acord Grup” a emis o decizie prin care a constatat că circumstanțele cazului produs nu cad sub incidența contractului de asigurare, deoarece prejudiciul terților a fost cauzat prin acțiunile SRL „Sersorol”, care nu este parte a contractului de asigurare.

În opinia reclamantului, SA „Acord Grup” a ignorat prevederile imperative ale art. 17 alin. (2) din Legea cu privire la asigurări, conform cărora asigurătorul nu este în drept să nu plătească despăgubirea de asigurare în cadrul asigurării de răspundere civilă.

Consideră că acțiunile SA „Acord Grup” sunt ilegale și neîntemeiate, motiv din care a depus în judecată acțiunea civilă privind încasarea despăgubirii de asigurare de la „Acord Grup” SA.

Totodată, reclamantul a invocat că a sesizat și pârâțul Comisia Națională a Pieții Financiare cu o petiție, prin care a descris ilegalitățile comise de SA „Acord Grup” și a solicitat CNPF, verificarea respectării legislației în domeniu asigurărilor benevole de către „Acord Grup” SA și intervenția Comisiei Naționale a Pieții Financiare, în scopul obligării asigurătorului SA „Acord Grup” de a-și executa obligațiile în conformitate cu normele legislației RM și de a achita despăgubirea ce i se cuvine asiguratului ÎM „M.D. - Trans” SRL conform contractului de asigurare din 13 iulie 2014.

Sușține că prin răspunsul nr. 04-427 din 08 februarie 2016, CNPF a declarat că, motivul neachitării despăgubirii de asigurare este nerespectarea de către ÎM „M.D. - Trans” SRL a prevederilor legale și anume, nu a informat SA „Acord Grup” despre contractul de transport din 05 ianuarie 2008 încheiat cu SRL „Sersorol”, precum și că „Sersorol”, în calitate de cărauș, deține polițele CMR 0011/14 PGA din 08 octombrie 2014 și CMR 0012/14 PGA de asigurare a răspunderii transportatorilor auto și expeditorilor, prin care se asigură pierderea și/sau deteriorarea încărcăturii preluate spre transportare și prin urmare, din motivul că răspunderea civilă a SRL „Sersorol” nu este acoperită de contractul de asigurare încheiat între ÎM „M.D. - Trans” SRL și SA „Acord Grup”, ultimul este eliberat de obligația de achitare a despăgubirii de asigurare față de petiționar.

Insistă reclamantul că, la examinarea petiției, CNPF nu a respectat principiile de supraveghere și control, iar la aprecierea situației create, s-a condus de explicațiile, documentele și informația oferită de pârâțul SA „Acord Grup”, iar ÎM „M.D. - Trans” SRL a fost lipsită de posibilitatea de a oferi asistență similară în vederea examinării obiective a petiției, iar CNPF, fără a ține cont de toate circumstanțele cazului, și-a asumat atribuțiile instanței de judecată, nerespectând principiul protecției drepturilor participanților la piața financiară, precum și prevederile legislației în vigoare.

Solicită constatarea ilegalității răspunsului Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 04-427 din 08 februarie 2016, ca fiind emis cu depășirea limitelor competențelor legale.

Prin hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 30 septembrie 2016 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017 a fost respins apelul declarat de ÎM „M.D. - Trans” SRL și menținută hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 30 septembrie 2016 prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 1 alin. (1), (2), art. 42 alin. (3) lit. a) al Legii nr. 192 din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieții Financiare.

Cu referire la normele legale citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a menționat că pentru calificarea de către autoritatea de supraveghere a activității asiguratorului, ca fiind în corespundere sau nu cu legea, Comisia Națională a Pieții Financiare urmează să aprecieze legalitatea acțiunilor asiguratorului, exclusiv ca urmare a verificării actelor emise de acesta, prin prisma prevederilor legale ce reglementează activitatea de asigurare.

La caz, instanța de apel a conchis că prin petiția nr. 76 din 22 decembrie 2016 ÎM „M.D. - Trans” SRL a solicitat Comisiei Naționale a Pieței Financiare verificarea respectării legislației în domeniul asigurărilor benevole de către SA „Acord Grup”, precum și intervenția Comisiei în scopul obligării asiguratorului de a-i achita despăgubirea de asigurare, iar Comisia Națională a Pieței Financiare în limitele competenței funcționale a examinat petiția, la care i-a dat răspuns în scris, după cum prevede legea.

Astfel, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul apelantului precum că, Comisia Națională a Pieții Financiare la emiterea răspunsului și-a depășit competența atribuită de lege.

În acest context instanța de apel a respins și argumentul ÎM „M.D. - Trans” SRL că prin răspunsul contestat CNPF a dat o apreciere subiectivă a situației, formulându-și concluziile care sunt asemănătoare unei hotărâri judecătorești, or faptul că, soluția autorității expusă în răspunsul contestat nu coincide așteptărilor apelantului, nu constituie temei de constatare a ilegalității acesteia.

La data de 20 aprilie 2017, ÎM „M.D. - Trans” SRL a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt emise cu încălcarea normelor de drept material.

Reiterează că răspunsul CNPF din 08 februarie 2016 este emis cu încălcarea normelor legale referitoare la competența CNPF, întrucât aceasta urma să verifice respectarea de către SA „Acord Grup” a procedurii de examinare a cererii de despăgubire în aspectul stabilirii unui termen de emitere a deciziei privind plata despăgubirii de asigurare, și nu să califice producerea riscului asigurat și temeinicia cererii de despăgubire, or CNPF nu este în drept să califice riscurile, acest drept revenindu-i asiguratorului sau instanței de judecată, în caz de litigiu.

Insistă că în speță, SA „Acord Grup” a emis decizia abia la data de 06 aprilie 2015, deși riscul asigurat s-a produs în luna noiembrie 2014, iar în pofida acestui fapt, răspunsul CNPF nu conține nici o mențiune referitoare la verificarea respectării sau nerespectării de către SA „Acord Grup” a termenului de emitere a deciziei, fapt care demonstrează și ilegalitatea în fond a răspunsului nr. 04-247 din 08 februarie 2016.

În acest sens, consideră recurentul că atât instanța de apel, cât și instanța de fond au interpretat în mod eronat prevederile legii referitoare la competența CNPF.

În opinia ÎM „M.D. - Trans” SRL, o asemenea constatare și calificare din partea CNPF în clasa asigurărilor benevole, constituie o depășire a atribuțiilor acordate prin lege.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că decizia instanței de apel din 31 ianuarie 2017, a fost expediată în adresa recurenteii la data de 15 februarie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 1407 (f. d. 139), și a fost recepționată la data de 22 februarie 2017, potrivit ștampilei de intrare cu data aplicată pe plic (f. d. 146).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 20 aprilie 2017 în termen.

La data de 17 mai 2017, în adresa intimă Comisiei Naționale a Pieții Financiare a fost expediată copia recursului declarat de către ÎM „M.D. - Trans” SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎM „M.D. - Trans” SRL, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎM „M.D. - Trans” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către ÎM „M.D. - Trans” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎM „M.D. - Trans” SRL, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „M.D. - TRANS” Societate cu Răspundere Limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva